

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK

**Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Wilhelminakade 9
3072 AP Rotterdam
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Jan Jaap Tukker
contractadviseur

Datum

13 mei 2026

memo

Marktconsultatie Onderzoek Conflictperiode Ontploffbare
Oorlogsresten

Deze marktconsultatie is bedoeld ter voorbereiding op de tenderprocedure voor Onderzoek Conflictperiode Ontploffbare Oorlogsresten voor zandwinzoekgebieden MER 2028-2037 op de Noordzee. Dit onderzoek is een verplichting o.b.v. de Arbowetgeving en onderdeel van de conditionering van zandwinvakken t.b.v. suppleties voor het Programma Kustlijnzorg.

Deze marktconsultatie bestaat uit een informatiebijeenkomst en het invullen van een vragenlijst welke via TenderNed is gecommuniceerd.

Op 31 maart 2026 is er een informatiebijeenkomst geweest om een introductie te geven op de opzet vanuit Rijkswaterstaat Het verslag van deze bijeenkomst is toegevoegd als bijlage.

Er hebben 6 partijen gereageerd met het invullen van de vragenlijst

Onderstaande de vragen en geanonimiseerde antwoorden uit de markt:

Thema "de uitvraag"

Welke kansen ziet u met betrekking tot "de uitvraag"?
De markt ziet de uitvraag als een kans om door een integrale en meerjarige aanpak te komen tot consistent en kwalitatief beter onderzoek. Ook is er mogelijkheden voor verdere kennisopbouw en standaardisering (o.a. clustering van gebieden) Stimulans voor verder ontwikkeling van onderzoeksmethodes voor op zee waar nog weinig ervaring mee is.
Welke risico's ziet u met betrekking tot "de uitvraag"?
Als belangrijkste risico's m.b.t. de uitvraag benoemen meerdere marktpartijen: • Gunning op laagste prijs dit leidt tot verlies van kwaliteit • Onvoldoende scherpe of inconsistente kwaliteits- en scope-eisen. Wat leidt tot variatie in aanpak en methode wat niet te vergelijken is. • Onnodige kosten indien onderzoeken niet proportioneel worden ingericht of wanneer onvoldoende vroegtijdig richting wordt gegeven aan de noodzakelijke diepgang.
Wat kan Rijkswaterstaat doen om de expertise van de markt op het gebied van Ontploffte Oorlogsresten zo goed mogelijk tot haar recht te laten komen?
De markt benadrukt het belang van ruimte voor verschillende onderzoeksmethoden en inzichten. Het uitvoeren van een bredere overkoepelende risicoanalyse aan de voorkant kan helpen om focus en proportionaliteit aan te brengen in vervolgonderzoeken. Diverse partijen pleiten

voor samenwerking tussen meerdere gespecialiseerde bureaus en voor selectie op kwaliteit van onderzoeksanpak en onderzoeksplan, in plaats van op het bezit van archiefmateriaal. Daarbij wordt gesuggereerd dat Rijkswaterstaat zelf een rol kan spelen in het beschikbaar stellen of aankopen van brondata.
Wat zijn voor u potentiële showstoppers en welke maatregelen kan Rijkswaterstaat in uw beleving nemen om deze showstoppers te reduceren of weg te nemen?
Als mogelijke showstoppers worden genoemd: • een aanbesteding die primair is gericht op prijs of hoeveelheid beschikbare data. • een uitsluitend controlerende rol van de opdrachtgever • onduidelijke kwaliteitscriteria bij aanbesteding en uitvoering. • Ongelijk speelveld als gevolg van exclusieve toegang tot data Maatregelen die worden aangedragen zijn het nadrukkelijk sturen op kwaliteit, het bevorderen van samenwerking en het creëren van transparante en evenwichtige aanbestedingsvoorwaarden.
Welke belangrijke onzekerheden ziet u en wat zijn mogelijke maatregelen om deze onzekerheid te reduceren?
Belangrijke onzekerheden zijn gelegen in de nauwkeurigheid van historische locatiebepalingen, mogelijke naoorlogse verplaatsingen van OO en verschillen in bronkwaliteit en georeferentie. Daarnaast worden capaciteits- en kwaliteitsrisico's genoemd bij uitvoering door één partij en zorgen over het gebruik van intellectueel eigendom. De markt ziet oplossingen in het vaststellen van uniforme uitgangspunten, foutenmarges en beoordelingskaders, het toepassen van peer reviews en het betrekken van meerdere partijen bij analyse en duiding.
Wat moet Rijkswaterstaat voor start aanbesteding zeker wel of niet regelen?
De markt geeft aan dat vooraf duidelijkheid moet zijn over scope, planning, kwaliteitskaders en prioritering. Daarnaast wordt gevraagd om inzicht in beschikbare databases en archieven van Rijkswaterstaat en transparantie over het budgettaire kader. Enkele partijen adviseren een samenwerkings- of bouwteamachtige werkwijze te overwegen en benadrukken het belang van centrale en gelijke toegang tot bronmateriaal.
Heeft u voldoende capaciteit om deze opdracht in te vullen?
De marktpartijen geven in het algemeen aan over voldoende capaciteit te beschikken om de opdracht uit te voeren, mits sprake is van een realistische planning en, waar nodig, samenwerking met partners of onderaannemers. Meerdere partijen plaatsen de kanttekening dat de omvang van de opdracht zodanig is dat uitvoering door één bureau alleen minder wenselijk wordt geacht.

Thema "onderzoek en ontwikkeling

Veel nieuw te onderzoeken gebieden liggen dichtbij (<3 mijl) reeds onderzochte gebieden. Conclusies van uitgevoerde OC-OO komen op grote lijnen overeen en zijn qua hoofdsorten OO nagenoeg identiek. Hoe kunnen we slim gebruik maken van eerdere onderzoeken om nieuwe onderzoeken pragmatisch uit te voeren?

De markt ziet mogelijkheden om eerdere onderzoeken te benutten als referentie, mits de kwaliteit, aannames en onderliggende bronnen inzichtelijk en toetsbaar zijn. Extrapolatie naar nabijgelegen gebieden wordt mogelijk geacht, maar uitsluitend na zorgvuldige toetsing van parameters, foutenmarges en georeferentie.

Tegelijk wordt gewaarschuwd voor het zonder controle overnemen van informatie uit de rapportages, zeker als het gaat over conservatieve afbakeningen van het verdachte gebied.

Op zee zijn de onzekerheden en leemten in kennis groter dan bij onderzoeken op land. Er wordt wel geargumenteed dat de Noordzee daarom op alles verdacht is. Andere partijen gaan op basis van bronnenstudie uit van redelijkerwijs aan te treffen OO. Hoe kan tot onderbouwde en proportionele verdachte gebieden worden gekomen?

De markt benadrukt dat een goed onderbouwde risicoanalyse aan de basis moet staan. Daarbij dienen duidelijke keuzes te worden gemaakt ten aanzien van relevante typen OO, mogelijke migratie en te hanteren onzekerheden. Een uniforme beoordelingsmethodiek en gezamenlijke analyse door meerdere partijen kunnen bijdragen aan proportionaliteit en draagvlak, en voorkomen dat de Noordzee generiek als volledig verdacht wordt aangemerkt.

Diverse partijen zijn bezig met het opstellen van databases en het doen van fundamenteel onderzoek naar de aanwezigheid van OO op zee. Denk hierbij aan specifieke mijnendatabases en onderzoeken naar jettisons. Hoe ziet u de toepassing van deze ontwikkelingen in vooronderzoeken voor zich?

Nieuwe databases en fundamenteel onderzoek worden als waardevolle aanvullingen gezien, mits de kwaliteit en volledigheid geborgd zijn. Tegelijk waarschuwt de markt voor mogelijke monopolievorming wanneer specifieke datasets doorslaggevend worden in aanbestedingen. Meerdere partijen bevelen aan om data centraal te ontsluiten en het eigenaarschap bij de opdrachtgever te beleggen, zodat deze duurzaam en markt breed inzetbaar blijft.